

Zimmermann Julius (1823-1894)

Botanik, mineralog, meteorolog i archeolog ze Strzegomia

Urodził się 27 listopada 1823 roku w Bolesławcu (Bunzlau), gdzie jego rodzice, August Wilhelm Zimmermann i Johanna Dorothea Mässiggang, prowadzili zakład introligatorski. Po ukończeniu szkoły przy bolesławieckim sierocińcu rozpoczął w roku 1842 naukę w tamtejszym seminarium nauczycielskim. Zdawszy w roku 1845 egzaminy końcowe rozpoczął pracę najpierw jako nauczyciel prywatny w Pszennie (Weitzenroda) koło Świdnicy (Schweidnitz), a następnie jako administrator szkolny w Łażanach (Laasan). W roku 1849, zdawszy egzamin magistracki, objął na próbę na dwa miesiące, później zaś na stałe stanowisko nauczyciela ewangelickiej szkoły miejskiej w Strzegomiu (Striegau).

Pracując tu ponad 40 lat, poza działalnością pedagogiczną rozwinął również na dużą skalę działalność naukową w wielu dziedzinach. Przez ponad 30 lat sumiennie śledził i odnotowywał zjawiska atmosferyczne w Strzegomiu, wzbogacając swoimi obserwacjami meteorologicznymi wiedzę o klimacie Śląska. Ponadto w jego osobie trafił na Wzgórza Strzegomskie, z ich interesującą budową geologiczną i bogatą florą, bystry obserwator i zapalony kolekcjoner, a zarazem utalentowany pisarz, który o znalezionych tu skarbach i ich znaczeniu informował szerokie kręgi czytelników. Nie zważając na słaby stan swego zdrowia Zimmermann przemierzał niestrudzenie wzgórza, doliny, łąki, lasy, pola i bagna okolic Strzegomia. W badaniach roślin zarodnikowych pomagał mu najpierw weterynarz Schwarzer z położonej koło Strzegomia wsi Konary (Kuhnern), a później Rudolf von Uechtritz, zaś w badaniach mchów wspomagał go profesor Julius Milde. Starannie preparowane przez Zimmermanna okazy stawały się dzięki temu ozdobą nie tylko jego własnych zielników, ale i Zielnika Śląskiego Towarzystwa Kultury Ojczystej oraz znanego wydawnictwa zielnikowego „Bryotheca silesiaca”.

W strzegomskich kamieniołomach, które znane były z występujących w granitach druz zawierających wiele różnych minerałów, Zimmermann nie tylko sam szukał okazów, ale przyuczał do tego również robotników, dzięki czemu zgromadził okazałą i nadzwyczaj interesującą kolekcję, która przyciągała niejednokrotnie mineralogów z odległych stron. Od czasu, gdy doktor Luchs z Wrocławia wprowadził Zimmermanna w tajniki archeologii, prowadził on przez prawie 20 lat niezwykle owocne badania i w ostatnich latach życia ograniczał swe zainteresowania prawie wyłącznie do tej dziedziny.

Poza działalnością pedagogiczną i naukową znajdował również czas na działalność dla publicznego dobra, zasiadając m.in. w zarządach Towarzystwa Biblijnego, Towarzystwa Pestalozziego i Towarzystwa Ochrony Zwierząt. Swym członkiem-korespondentem i członkiem honorowym mianowały go liczne stowarzyszenia naukowe, a wśród nich Śląskie Towarzystwo Kultury Ojczystej, którego członkiem-korespondentem był od roku 1864. Odchodząc na emeryturę odznaczony został Orderem Korony IV Kl., zaś mieszkańcy Strzegomia wybrali go w roku 1891 rajcą. Dwa lata później powierzyli mu tę godność jeszcze raz, ale ze względu na stan zdrowia Zimmermann musiał z niej zrezygnować. Zmarł po długiej chorobie 8 lipca 1894 roku. Po jego śmierci jego cenną kolekcję minerałów kupił zamożny przemysłowiec Friedrich Alfred Krupp z Essen.

Ważniejsze prace:

1863 – Das Granitgebirge von Striegau. *Schl. Prov. Blätt.* 6.

- 1866 – Verzeichniss der in der Umgegend von Striegau bis Ende 1866 gefundenen Laubmoose (w rękopisie).
- 1867 – Laubmoose der Fürstensteiner Grundes und der Hochwaldwiesen bei Salzbrunn (w rękopisie).
- 1871 – Die niedere Vegetation des Zedlitzbusches. *Jber. Schl. Ges. vaterl. Kultur* 48.
- 1873 – Ein Spaziergang in den Striegauer Bergen am 2. November 1872. *Ibid.* 50.
- 1873 – Verzeichniss einer Sammlung von Pflanzen-Abnormitäten. *Ibid.*
- 1874 – Untersuchungen einiger Ringwälle, Schanzen und Burgberge. *Schlesische Vorzeit II.*
- 1876 – Untersuchungen einiger Ringwälle, Schanzen und Burgberge. *Ibid. III.*
- 1876 – Zur Kenntniss der Fundstätten prähistorischer Alterthümer in Schlesien. *Ibid.*
- 1877 – Über das Verhältniss der schlesischen Flora zu unseren Gärten. *Jber. Schl. Ges. vaterl. Kultur* 55.
- 1878 – Vorgeschichtliche Karte von Schlesien. Breslau.
- 1879 – Die Flora der Umgegend von Striegau. *Abh. Naturf. Ges. zu Görlitz* 16.
- 1883 – Über das Pflanzenblatt in morphologischer Beziehung. *Jber. Schl. Ges. vaterl. Kultur* 60.
- 1885 – Die Striegauer Berge in naturwissenschaftlicher und geschichtlicher Beziehung. Striegau.
- 1886 – Führer für Striegau und Umgegend. Striegau.
- 1886 – Ein gutes Wort für unsere einheimischen Orchideen. *Jber. Schl. Ges. vaterl. Kultur* 63.

Źródła:

Limpricht K. 1895. *Jber. Schl. Ges. vaterl. Kultur* 72. Nekrologe. S. 21-23.

Pax F. A. 1915. *Schlesiens Pflanzenwelt*. Jena. S. 14.